

№ 220.

Kalendarzyk tygodniowy:

Wt. św. Klemensa M.
 Sr. św. Jana od Krzyża.
 Cz. św. Katarzyny P.
 Piąt. św. Piotra P. M.
 Sob. św. Wiryllusza B.
 Niedz. Mansweta B.
 Pon. św. Saturnina M.

Wschód słońca: godz. 7 m. 38
 Zachód słońca: godz. 3 m. 53
 Długość dnia: godz. 8 m. 15

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
 Półrocznie " 3 " —
 Kwartałnie " 1 " 50
 Miesięcznie " " 50

Odnoszenie 10 k. m.
 Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40

Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Wtorek, dnia 23 listopada 1909 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianicach u p. Teodora Winko;
 w Żgierzu, w aptoce p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane” na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz półkowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Żądajcie

KONIAK SZUSTOWA

wszędzie.

1862-43

Teatr Polski

Sejdelmana 63.

Jutro

„KRÓL”

komedia w 4-ach aktach

G. de Caillavette'a i R. de Fiersa.

Początek o godzinie 7 min. 30 wieczorem.

Sarga

KALODONT

Niezbędny krem do zębów

Utrzymuje zęby białe, czyste i zdrowo.

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.

541 30

Wina Chasda

Patrz str. 8.

2440d

Polityka Włoch.

Stanowisko Włoch wobec trójprzymierza budzi po zjeździe w Raccionigi zainteresowanie całego świata politycznego. Najjaskrawszym wyrazem nastroju, panującego obecnie w narodzie włoskim, była wojownicza mowa generała Asinari de Berniccio pod adresem Austrii. Zbyt wymownego wojownika pensjonowano, co prawda, ale to formalne zadosyćuczynienie, którego omiśnięcie nie było można, nie zmieni faktu, że generał Asinari stał się odrazu bohaterem narodowym Włoch.

Jeden z najwybitniejszych posłów rzymskiej izby deputowanych, przywódca partii radykalno-republikańskiej, Salvatore Barzilai, oświadczył przedstawicielowi wiedeńskiej «Reichspost», co następuje:

„Gdyby ogłoszono zaraz nazajutrz po spotkaniu obu Monarchów w Peterhofie 1902 roku, że Najjaśniejszy Cesarz rosyjski wybiera się z rewizytą na dwór włoski, każdy uważałby tę sprawę za naturalną i traktowałby ją stosunkowo obojętnie. Zwyczaj towarzyski pomiędzy osobami prywatnymi, a mianowicie obowiązek rewizyty, musi, rzecz jasna, obowiązywać także naczelników państw.

Rewizyta Cesarska przyszła jednak do skut-

ku dopiero po siedmiu latach, w chwili, gdy się zdawało, że już ją zaniechano zupełnie. Wszystko to, rzecz jasna, przyczyniło się do nadania zjazdowi w Raccionigi wielce specjalnego znaczenia.

W 1903 r. — objaśnił deputowany Barzilai — Rosya zawarła z Austryją układ, zapewniający obu państwom rodzaj hegemonii wspólnej (condominio) w sprawach bałkańskich. Włochy posiadają na Bałkanie realne interesy skutkiem swego rozwoju ekonomicznego i z uwagi na potrzebę zabezpieczenia wojskowego. Usiłowały tedy przystąpić do związku, jako trzeci spółnik. Z korespondencji dyplomatycznej między hr. Gotuchowskim i ministrem Prinettim — nawiasem mówiąc, nie uznano jej za odpowiednią do ogłoszenia w księdze Zielonej — wynika przecież zupełnie jasno, że kanclerz austriacki z wielką stanowczością odrzucał wszystkie argumenty ministra włoskiego, a więc sprzymierzeńca. Ba, dał mu nawet do zrozumienia, że uważa go za intruza (intrusa). Prawie w rok po zawarciu tego traktatu, Rosya ruszyła na wojnę na Dalekim Wschodzie, będąc pewną, że swoje interesy na Wschodzie Europy powierzyła ręką najlepszego i najwierniejszego przyjaciela. Z wojny wróciła ugięta pod brzemieniem klęsk. Austriya uznała ową chwilę za stosowną do zaanektowania Bośni i Hercegowiny. Wówczas Izwołskij wystąpił z akcją przeciwko temu i z natury rzeczy zbliżył się do Tiltoniego. Ale Włochy ostatecznie rzekły się korzyści, gwarantowanych im z tytułu aneksji. Wreszcie i Rosya poszła za tym przykładem, jakkolwiek przez pewien czas wahała się poważnie. Austriya w wyższym stopniu, niż Włochy, przyjęła z zadowoleniem ową pojedynczość Rosyi. A teraz oba państwa, pod wrażeniem faktów, z konieczności doszły do zastanowienia się nad potrzebą zabezpieczenia się na przyszłość z pomocą pewnych środków ostrożności.

Zjazd w Raccionigi — oświadczył Barzilai — musiał doprowadzić do wzajemnego porozumienia, że przynajmniej na przyszłość nie przyjdzie do żadnej zmiany na Wschodzie Europy. Każda zmiana wywoła opór solidarny obu państw interesowanych. Jest to rękojmia, że położenie się nie pogorszy. Prócz tej rękojmii, postanowiono jeszcze, być może, dopomagać do spotęgowania niezależności i szczerego porozumienia pomiędzy państwami bałkańskimi.

Jest to gwarancja najlepsza pokoju i utrzymania «status quo». Zjazd w Raccionigi ma wpływ na trójprzymierze przez to, że stwarza rękojmie dla tych spraw, dla których trójprzymierze nie stworzyło takiej rękojmii. Moim zdaniem atoli kwestya odnowienia lub nieodnowienia trójprzymierza nie pozostaje według opinii kierujących osobistości we Włoszech w związku bezpośrednim z wynikami zjazdu w Raccionigi. Niełatwo mówiono, że następstwem wystąpienia Włoch z trójprzymierza byłaby wojna. Cokolwiek mówią zwolennicy trójprzymierza, ja nie holduję pogładowi, by Włochy skutkiem odzyskania swobody ruchów zmieniły się w czynnik wojny i zaniepokojenia Europy. Stronnictwa radykalne włoskie, dążące do nadania polityce zagranicznej Włoch przejrzystości i logiki, są przyjaciółmi najszczerzszymi i najbardziej niezawodnymi pokoju.

Wywody Barzilai mówią jasno, o co Włochom chodzi. Właśnie dlatego, że Barzilai należy do opozycji przeciwko sojuszowi z Austro-Węgrami. Boc w Raccionigi wziął górę kierunek, przez niego reprezentowany w ciągu 19 lat działalności parlamentarnej.

Z innego punktu widzenia oświeca politykę Włoch, specjalnie stosunek państwa tego do Niemiec, wywiad u eksministra włoskiego Luzzattiego, ogłoszony w berlińskim «Tageblatt». Luzzatti, znany ze swej osobistej przychylności dla Niemiec, stwierdził, że stosunki między obu państwami nie są już tak przyjazne, jak dawniej i wskazał konieczność porozumienia się Włoch z Francją w sprawach handlowych, a z Anglią i Niemcami w sprawach, dotyczących morza Śródziemnego. Ale obie te umowy nie powinny budzić niezadowolenia w Niemczech, bo celem ich jest utrzymanie pokoju, a zresztą Włochy, dzięki swoim stosunkom z przeciwnikami Niemiec, mogą przyczynić się do zniwelowania istniejących niepo-

Towarzystwo Akcyjne
„ZGORZELICKIEJ FABRYKI MASZYN I ODLEWNI“
 w Zgorzelicach.

MOTORY ROPOWE
 systemu **Diesela.**

Generalne Przedstawicielstwo na Królestwo Polskie oraz gub. Grodzieńską

HORDLICZKA i STAMIROWSKI
 Łódź.

1919—d

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światło-leczniczy

D-rów L. Falka, Z. Golca, St. Jelnickiego
 WOLCZAŃSKA № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych —
 płać za poradę 60 kop.

Leczenie promieniami Roentgena, lampą Finsena i Kromayera. Prądy o wysokim napię-
 ciu (Arsonwalizacja). Elektroliza, masaż wibracyjny i leczenie gorącym powietrzem. Kąpiele
 elektryczne i sinusoidalne. Badanie krwi na syfils i badanie mamek z wydawaniem świadectw.
 Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11—14 pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano
 i od 12 $\frac{1}{2}$ do 1 $\frac{1}{2}$, po południu. 2145r

Wina Chasta

są naturalne i odznaczają się wyborowym smakiem.

Czerwone
 od 40 k.—1 rb. 25 k. za but
 Białe
 od 40 k.—1 rb. za but
 Deserowe
 od 80 k.—2 rb. za but

Skład w Łodzi
 ulica Piotrkowska № 99

Łódź

**1-sza Ogólna
 WIELKA WYSTAWA
 DROBIU**

urządzona w HELENOWIE od 4-go do 8-go grudnia 1909 roku
 przez Oddział Łódzki Rosyjskiego T-stwa Gospodarstwa Wiejskiego Hodowli Drobii.

Programy i deklaracje wysyła Komitet Wystawy, Łódź, ul. Pańska № 115.

Zgłoszenia przyjmowane będą do 27 listopada 1909 r.

Żadajcie wszędzie!

**NATURALNE STOŁOWE KAUKASKIE
 MINERALNE WODY**

„Narzan“

Skład główny: Widzewska 50, telefon 985. 2542 3

Dla hurtowników.
 Tysiąc sztuk choinek do
 sprzedania.

Przedsiębiorstwo leśne T. Przy-
 był, J. Kluk i S ka. Czoleżyn
 przez Lutomiński. 2503—5—4

Korespondenta

poszukuje się do kantoru fabry
 cznego. Wymagania: biegła zna-
 jomość języków polskiego, nie-
 mieckiego i rosyjskiego, oraz
 buchalteryi. Oferty sub K. Z.
 № 30 do „Rozwoju“. 2518—3 3

Redaktor odpowiedzialny **St. Łapiński.**

W łoczn „Rozwoju“, Przejazd № 8.

Wydawca **W. Czajewski.**

Wyszedł z druku doskonale zastosowany do wymagań praktyki
 kupteckiej

podręcznik arytmetyki handlowej

opracowany przez **J. Martinbanda**, nauczyciela buchalteryi, wy-
 dany w języku polskim z uwzględnieniem terminologii rosyjskiej
 i niemieckiej przy tytułach, nazwach, szematach wekslowych i wzor-
 ach rachunkowych. — Do nabycia we wszystkich księgarniach i kan-
 celaryi wydawcy, Dzielnia 22. 2369—d—4

Fabryka Tabaczna

„NOBLESSE“

KALINOWSKI i PRZEPIÓRKOWSKI
 poleca

nowe doskonałe papierosy

„LEPSZE“ 10 szt. 3 kop.

Dobroć towaru,
 a nie opakowanie!!!
 Sprzedawcom dogodne warunki.

Rutynowany buchalter

obznajmiony ze wszelkimi czynnościami biurowymi, obejmie
 za niewielkim wynagrodzeniem administrację domu, w róż-
 nych punktach miasta. Na żądanie poważne referencje.
 Oferty w adm. „Rozwoju“ pod lit. B. B. 22464—0

Niniejszem zawiadamiam, że z dniem dzi-
 siejszym **biuro** moje przeniosłem na ulicę No-
 womiejską Nr. 5 i zastęstwo swoje powierzyłem

p. St. Stegmann.

J. Giedion, Wiedeń

Biuro techniczne i skład maszyn.

2568—3—2